

Jonge Witte Kwikstaarten van bijna twee weken oud in een rozenkas, 2 juni 2022 (Simone Valkonet-Huijskes)

Broedsels van Witte Kwikstaarten in rozenkassen

Simone Valkonet-Huijskes en Mark Sloendregt

De rozenkassen van Erwin Keijsers in Veldhoven worden behalve als slaapplaats ook jaarlijks gebruikt door Witte Kwikstaarten als broedplaats.

Op 13 en 15 september 2021 werden hier tijdens een slaapplaatstelling resp. 429 en 538 Witte Kwikstaarten geteld. In de winter van 2021-22 werden nauwelijks nog kwikstaarten aangetroffen in de rozenkassen van Keijsers. Witte Kwikstaarten trekken namelijk massaal weg in het najaar om in Noord-Afrika te overwinteren. Medio oktober waren om die reden al veel kwikstaarten uit de kassen vertrokken. De winterpopulatie Witte Kwikstaarten omvat 2000-8000 vogels (Sovon), maar in strenge winters is de soort vrijwel afwezig in Nederland.

Eind februari keerden de eerste kwikstaarten weer terug in de rozenkas in Veldhoven. Volgens Erwin waren er dat toen nog maar tien. Begin mei werden door Erwin en zijn medewerkers in de kassen de eerste nesten met eieren aangetroffen. Het aantal

slapers is op dat moment gering, maar het aantal broedparen wordt door Erwin geschat op tien tot twintig. Dat is ongeveer hetzelfde aantal als andere jaren.

De Witte Kwikstaart is een algemeen verspreide broedvogel die vooral op het platteland in gebouwen en onder bruggen nestelt. De eileg is van begin april tot half juli met meerdere legsels per jaar. Het nest bestaat uit 4-6 eieren en wordt ongeveer twee weken bebroed. De jongenperiode is ook twee weken.

Nest Witte Kwikken tussen de rozen (Erwin Keijsers)

De nesten in de rozenkassen van Keijsers bevinden zich in de bloempotten van de rozenplanten. Tijdens het knippen van de rozen worden ze soms ontdekt. De oudervogels vangen buiten de kassen insecten zoals vlinders (o.a. eikenbladroller), kevers (o.a. rozenkever) en spinnen. Maar ook in de kassen kunnen ze zich tegoed doen aan de rupsen van de bladrolwesp. Er wordt geen gif gebruikt in de kwekerij, alleen biologische bestrijding van tripsen.

Inspectie van één van de kassen (Mark Sloendregt)

Omdat we graag meer over deze broedsels wilden weten zijn wij op 12 en 25 mei en 2 juni '22 gaan kijken in de kassen. Op aanwijzing van Erwin en de medewerkers konden we nog enkele nesten terugvinden.

Van ei tot jong in de rozenkassen, mei-juni 2022 (Erwin Keijsers, Mark Sloendregt en Simone Valkonei-Huyskes)

Het opsporen van de nesten is aanvankelijk zoeken naar een speld in een hooiberg. Later als er jongen zijn wordt dat eenvoudiger, omdat de oudervogels dan met voer naar het nest vliegen. De piek in het broedseizoen lag medio mei; op 2 juni bevonden zich al veel uitgevlogen jongen in de kassen. De jongen worden gedurende enkele dagen tot een week na het uitvliegen nog gevoerd door de oudervogels.

Gevonden! (Simone Valkonet-Huijskes)

De rozenplanten staan in 84 lange rijen opgesteld in de kassen en het gaat om 23.520 planten in potten. De oppervlakte van de rozenkassen bedraagt 10.000 m². Met 10-20 broedparen op één hectare herbergen de kassen dus een hoge dichtheid aan broedvogels. De soort mag dan algemeen zijn, maar komt nergens in Nederland in hoge dichtheden voor. De rozenplanten zorgen blijkbaar voor voldoende beschutting en veiligheid om in te

broeden. Dat de rozen worden geknipt met de nodige verstoring als gevolg, deert de Witte Kwikstaarten niet. Rondom en in de kwekerij is voedsel ruim voorhanden om alle jongen groot te brengen.

De rozenkwekerij Keijsers ligt in het ontwikkelplan 'Zilverackers' waar momenteel nieuwbouwwijken in de nabijheid worden gerealiseerd. De rozenkwekerij zal om die reden over een paar jaar moeten verkassen. De beoogde nieuwe locatie is kleinschaliger en komt elders gelegen binnen Zilverackers: nabij de rotonde Zilverbaan/Eindhovensebaan.

Of de Witte Kwikstaarten meeverhuizen is de vraag. Voor de familie Keijsers zijn ze in ieder geval altijd welkom geweest.

Dankwoord

Met dank aan Erwin en Carolien Keijsers en medewerkers van Rozenkwekerij Keijsers. ■

Bronnen

Website Sovon: [LiveAtlas](#) en [soortpagina](#).

Sloendregt, M. & S. Valkonet-Huijskes 2021.

Slaapplaatstelling van Witte Kwikstaarten.

Blauwe Klauwier 47(4): 61-63.

*Nest met nog naakte jongen
(Erwin Keijsers)*